

אמרות טהורות

מב"ק מרן אדמו"ר שליט"א

פנימי

שמיני

תשפ"ד • גליון ק"ג

עמודי התווך

הרה"ג ר'
יעקב יהושע
ענגלנדער
שליט"א

הרה"ג ר'
חיים בעק
שליט"א

שותף נאמן

הר"ר
החפץ בעילום
שמו הי"ו

הר"ר
אברהם ישעי'
זולדאן הי"ו

לט"נ
כ"ק מרן
אדמו"ר ה'נזר
דוד' זי"ע

יו"ל ע"י

מכון בארות יצחק זוטשקא
בנשיאות כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

לתרומות והנצחות ולקבלת הגליון במייל:

biz1441441@gmail.com

בשיתוף:

מחזוק קנין אישי בתורה

03-800-9090

a038009090@gmail.com

לשמיעת שיעורי כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
ועדכונים מחצר הקודש

מערכת זוטשקא: 072-3181866

פרשת שמיני

ליל שבת קודש (שבת אחר פסח) תשפ"ג

לשני בני אדם שצלו את פסחיהן אחד אכלו לשום מצוה ואחד אכלו לשום אכילה גסה וכו', ורק ע"י הדעת האמיתי יוכלו להבדל ביניהם ע"ש, והנה לאחר שאכלו המצה שהיא כנגד חכמה בינה ודעת יתכן להיות לנו קצת אחיזה בזה.

והנה באוה"ח הק' הביא את דברי המדרש למה נקרא שמו חזיר שעתיד הקב"ה להחזירו לנו, וביאר האוה"ח הק' דהיינו שאז ישתנה טבעו להיות מעלה גרה ויחזור להיות מותר, וזהו שאה"כ "והוא גרה לא יגר" פירוש תנאי הוא הדבר כל זמן שהוא לא יגר אבל לעתיד לבוא יעלה גרה ויהי מותר.

והב"ח (י"ד סי' ק"ב) כתב ליישב קו' הגאון רבי אבא אב"ד פפ"ד על דברי המדרש, שעתיד החזיר לחזור ולהטהר וא"כ אם נתערבה חתיכת חזיר בהיתר לא תוכל להתבטל משום דבר שיש לו מתירין, וכתב הב"ח דאף שכונת המדרש דהפס' (תהילים פ' י"ד) "חזיר מיער" היינו מלכות אדום שלעתיד יהפוך כל האומים להודות לשמו הגדול, [וכ"כ רבינו בחיי (פרשתן) שכונת המדרש ש"לא ירעו ולא ישחיתו בכל הר קדשי" (ישעיהו י"א ט')] רק ישוב לתמוך בישראל], אכן אין המדרש יוצא מידי פשוטו, וביאור הענין שסימני הטהרה של מעלה גרה ומפריסי הפרסה מורין על דקות ועדינות טבע הבהמות, כי אותן בהמות שפרסותיהן אינן סדוקות, נלחמים ברגליהם

"זאת החי" אשר תאכלו", כ"ק אאזמו"ר זי"ע הי' רגיל לומר שלאחר שאכלנו מצה בשבעת ימי הפסח ונמנענו מכל מיני אכילות שיש בה גדר וסייג לאכילת חמץ, צריכים אנו כבר לדעת קדושת האכילה מה היא ומעתה נוכל לאכול באופן שהאכילה תוסיף לנו חיות דקדושה וזשה"כ "זאת החי" אשר תאכלו", וזהו עיקר תיקון עבודת ימי הספירה להניף את המאכל הבהמי הנרמז בהנפת עומר השעורים, כי כאשר אוכלים בקדושה וטהרה נזדכך המח ואפשר להתכונן כראוי לקראת קבלת התורה עכתדה"ק.

ובספה"ק ישמח ישראל כתב בשם המגיד מקאזניץ זי"ע, ששבת זו נקראת בשם "שבת געלע מצות" ע"ש שבשבת זו נתגלה כח המצות, כי המצה היא כנגד זיכוך הדעת שהרי הג' מצות הם כנגד חכמה בינה ודעת אכן המוחין הם באתכסיא, אבל כתיב (איוב כ"ח כ"ח) "הן יראת ד' היא חכמה" שכאשר האדם מזכך את החב"ד שלו ניכר היראת שמים שלו על פניו וכמ"ש "בעבור תהי' יראתו על פניכם וגו'", וכאשר אכלו את המצה בימי הפסח כדי לזכך את המח ואת הדעת, ניכרת היראה על פני האדם בשבת שלאחריו שהרי אפילו עם הארץ אימת שבת עליו עכתדה"ק.

ובספה"ק דברי חיים בפרשתן כתוב על דברי חז"ל (נזיר כ"ג), "מאי דכתיב (הושע י"ד י) כי ישרים דרכי ה' וצדיקים ילכו בם ופושעים יכשלו בם משל

ואכן מצאנו אצל עשיו שהי' צד את אביו בערמימות והי' שואל כיצד מעשרין את הקש ואת התבן, ואמר הרה"ק הרבי ר' בונים מפשיסחא זי"ע שאין לחשוב שעשיו הי' נראה כאיכר מגושם אלא הי' לבוש לבנים ואומר תורה בשלש סעודות, ואיתא במדרש שלעתיד יבוא עשיו וישב בראש השלחן עד שיבא הקב"ה בכבודו ובעצמו וישליכהו לחוץ הרי שאף ממלאכי השרת תהי' נסתרת רשתו, ועשיו אמר (בראשית כ"ה ל') "הלעיטני נא מן האדום האדום הזה" ופירש"י "אפתח את פי ושפוך הרבה לתוכה", והיינו שבענייני אכילה הי' כבעל חי טמא אלא שהי' מסתיר תכונת נפשו הבהמית בבגדי לבן כדוגמת החזיר שפושט טלפיו לומר ראו טהור אני, וכ"כ רש"י ל' (בראשית כ"ו ל"ד) "עשיו הי' נמשל כחזיר שנאמר (תהילים פ' י"ד) יכרסמנה חזיר מיער וכו' כשהי' בן מ' אמר אבא בן מ' שנה נשא אשה אף אני כן".

ולפ"ז יתכן שמה שדרשו חז"ל שעתיד הקב"ה להחזירו לנו, היינו שמה שאנו סובלים תחת קליפה זו שמחמת זה נדבק בנו מעט שמדת האמת נעדרת וחסירה לנו מדת תוכו ככרו, עתיד השי"ת להחזיר לנו שלא נאכל כבהמה ונלבש בגדי לבן רח"ל, אלא קדושת אכילת המצות תפעל שנזכה לאכול בקדושה וטהרה עד שתהא יראת ד' נכרת על פנינו ויוכל כל אחד להראות באצבעו "הן יראת ד' היא חכמה".

והנה איתא בשם המגיד הגדול זי"ע ברמז המשנה (בבא קמא ב'). "ארבעה אבות נזיקין השור והבור והמבעה וההבער", שרומז לד' אבות של היזק בנפש השור מרמז על היזק בראיית העינים ח"ו הבור מרמז על ההולך בטל המבעה זה השן רומז

ומכין ודורסין בהן ויש להם הרס גדול ולכן אסרתן תורה, וכן אותם שאין מעלות גרה טבען גס לעכל האוכל במהרה ואינם טובים לנפשינו מרוב גסותן, משא"כ בעלי חיים המעלים גירה טבען דק ולא יוכלו לעכל מאכלן עד שיקיאו אותו ויחזרו ויקיאו עד שיתעכל היטב והן ראויים לאכילת ישראל מחמת דקות טבען, ולעתיד לבא ישנה הקב"ה את טבע החזיר ויסיר זוהמתו ויזדכך טבעו ויחזור להעלות גרה וממילא יחזור להיות מותר לישראל, אבל מה שנתערב בתבשיל בימים האלו לא יחזור להיתר כמובן עכ"ד.

והנה במדרש (ויקרא רבא י"ג ה') איתא כי הגמל והשפן והארנבת והחזיר שיש להם סימן טהרה אחד בלבד רומזות על ד' מלכיות שעתידין ישראל להיות אצלן בגלות, והחזיר רומז למלכות אדום שהיא גלות האחרון, ואיתא בשם הגר"א ברמז מאז"ל (יומא ט:): "רבי יוחנן ור"א דאמרי תרווייהו ראשונים שנתגלה עוונם נתגלה קיצם אחרונים שלא נתגלה עוונם לא נתגלה קיצם" [פרש"י] "בני מקדש שני רשעים היו בסתר", רבי יוחנן אמר טובה ציפורן של ראשונים מכריסן של אחרונים", וביאר הגר"א ז"ל שבגליות הראשונות היינו אצל המלכיות שסימן טומאתן בציפורן שהוא בגלוי, ובגלות האחרון אנו משועבדים לאדום שסימן טומאתו בכרסו שאינו מעלה גרה והוא בסתר, אכן עדיף הי' הגלות אצל אותן אומות שטומאתם בגלוי בציפורן מאשר הגלות במלכות אדום שטומאתו בסתר כי קשה ויש להזהר מעשיו שמסתיר נכליו, אכן מכיון שהיו רשעים בסתר לכן נענשו להיות בגלות אצל אדום שרשעתו בסתר עתדה"ק.

ויתכן שמה שעתידי הקב"ה להחזיר לנו את דג השיבוטא שהוא בצד הקדושה לעומת החזיר היינו שיקבל סנפיר חדש וחזק שיוכל לשחות נגד הזרם, והוא היפך החזיר שאין תוכו ככרו ובפנים הוא כבהמה ובחויץ הוא אומר טהור אני וכל מהותו למצוא חן בעיני אחרים, ו"רבא מלח שיבוטא" (קידושין מ"א). לפי שהי' דר בכבל והי' נמצא שם דג זה וקדושת השבת משפיעה שתהי' היראה תוכו ככרו ותהי' האכילה בקדושה ותשפיע גם על החיצוניות, ולעתיד יחזירו השי"ת לנו דהיינו שקליפת אדום תתבטל מן העולם ולא תהי' עוד כזאת בישראל להיות אוכל כבהמה ולעטות בגדי לבן כדוגמת צדיק, וע"ז ידו כל הדויים והשי"ת יציל אותנו מקליפה נוראה זו, וממילא יקבלו ישראל עוז לשחות נגד הזרם ולא להתפעל משום דבר ויהיו ממולאים ביראת שמים מבית ומבחוץ.

ויתכן שמכיון שכלפי חוץ נראה החזיר כחיה כשרה וסימן טומאתו מוסתר מעין רואה, לכן עשה השי"ת שיהי' בעל חי זה מאוס ביותר בעיני ישראל ואפילו בשמו לא מסקינן ויקרא שמו דבר אחר, ורז"ל אמרו (תורת כהנים כ' כ"ו) לא יאמר אדם אי אפשר בבשר חזיר כי מרוב מאיסות הנפש הזכה בו יאמר עליו אי אפשר בו, ועשה כן השי"ת כדי שיהי' לישראל הגנה מקליפה זו שסימן טומאתה מוסתר מעין רואה ופושט טלפיו לומר טהור אני.

ויהי רצון שיעביר ד' רוח טומאה מן הארץ ולהבה תלהט רשעים, ונזכה לעבוד את השי"ת בלב טהור ולהיות ממולאים ביראה טהורה מבית ומבחוץ ולהיגאל בגאולה השלימה בב"א.

על היזק באכילה שאינה הגונה וההבער רומז על מדת הכעס, והנה בש"ס (שם ג'): ילפינן דמבעה זה השן מקרא (עובדיה א' ו') "איך נחפשו עשיו נבעו מצפוניו" ו"כדמתרגם רב יוסף איכדין אתבליש עשיו אתגלין מטמרוהי", הרי שכאשר עתיד השי"ת להכניע את קליפת עשיו יגלה מצפוניו שהוא מסתיר את אכילתו כבהמה, ואז יתוקן גם האב נזיקין של השן שהיא אכילה יתירה כי אז יודע שכאכילתכם כן עבודתכם ואם האכילה היא בקדושה אז ניכר יראת שמים על פניו מחמת זה.

והנה בספר פרדס יוסף הביא דיש מפרשים דמ"ש המדרש שעתידי השי"ת להחזיר לנו את החזיר הכונה על דג השיבוטא שארז"ל שמוחו טעמו כטעם החזיר וכל דאסר רחמנא שרי לן כוותי', אלא שאיתא במדרש איכה שבזמן החורבן נדדו כל הדגים והעופות מארץ ישראל ואח"כ חזרו לבד מדג השיבוטא שאינו יכול לשוט נגד הזרם ולחזור, ובמסכת שבת (פרק חבית) איתא כן על קוליס האספנין ובערוך כתב דהיינו הך ועל אותו דג כונת המדרש לומר שעתידי הקב"ה להחזירו לנו.

והנה בספה"ק מאור ושמש (לקוטים עמ"ס חולין) כתב דדג הלאקס הי' חביב בעיני הצדיקים לפי שיש לו סנפיר נוסף שהוא סימן לטהרה יתירה, והרה"ק רבי איציק'ל מפשעווארסק זי"ע הי' אומר שחביבות דג זה הוא לפי ששוחה נגד הזרם והוא רמז לעבודת האדם שלא להתפעל מהבלי העוה"ז ולעמוד נגד הזרם.

סעודה ג' (שבת אחר פסח) תשפ"ג

שאמרו אז שירה ורננה לפני השי"ת אכן אין מפורש איזה שירה אמרו אז, ובילקוט שמעוני (פקודי ת"כ) איתא "ומה שירה ורננה אמרו (תהילים ל"ג א) רננו צדיקים בד'...", וברש"י (שיר השירים א' ט"ז) עה"פ "הנך יפה דודי אף נעים וגו'" וז"ל "שעברת על פשעי והשרית שכינתך בתוכי, וזהו קילוס של ירידת האש "וירא כל העם וירונו" עכ"ל.

וברננו צדיקים כתוב (תהילים ל"ג ג) "הטיבו נגן בתרועה" ואמר אא"ז הרה"ק רבי משה מקוברין זי"ע שהניגון שיצא מתוך לב נשבר הוא טוב מאוד, ויתכן שזה הי' הניגון ההוא שיצא מקרב ליבם לאחר שעמדו משך זמן בלב נשבר ובבושה גדולה עד שראו שנתכפר להם אותו החטא שעליו נאמר עלובה כלה וכו'.

ואנו עומדים בושים ונכלמים שעבר עלינו החג הקדוש וטעמנו מנופת צוף קרבת אלוקים בליל הסדר ובשביעי של פסח ועדיין לא נושענו, ואולי מתוך לב נשבר נזכה לומר שיר והלל על גאולתנו ופדות נפשינו.

ואיתא בשפת אמת עה"פ "וכל בני ישראל יבכו את השריפה אשר שרף ד'" שרמוז הכתוב למ"ש בזוה"ק שיש להוריד דמעות כשקורין פרשת מיתת נדב ואביהו, וטעם הדבר שהרי הם היו צדיקים גמורים ומיתתן הי' רק לכפר עלינו ולכן עלינו להוריד דמעות של תשובה בעת הזאת.

וכן כאשר רוצים להעביר אותו יצר הרע העלול למנוע מלעמוד לפני ד' ומלזכות להקמת המשכן הפרטי בכל נפש מישראל,

עומדים אנו בסימו של חודש ניסן שבו מאיר השם היוצא מפסוק (תהילים צ"ו י"א) "ישמחו ה'שמים ותגל הארץ", ובו תאוות כל לב שיחברו שמים וארץ ע"י ירידת שכינה לתחתונים, וכמו שהי' בתחלת החודש ביום השמיני למילואים שירדה שכינה למטה "וירא כל העם וירונו ויפלו על פניהם", ולא היתה שמחה לפניו ית"ש כיום הזה שזהו תכלית הבריאה שנתאווה לו הקב"ה להיות לו דירה בתחתונים והיינו בעולם העשי' שאין תחתון למטה הימנו.

ובחודש ניסן נגאלו ובו עתידין להגאל וכבר מתחילת החודש מצפים ישראל לאות מן השמים לגאולתנו, ואע"פ שעדיין אין אתנו יודע עד מה מכל מקום לא אבדה תקוותינו ובכל יום אחכה לו שיבוא.

והנה כאשר המתינו בני ישראל לירידת השכינה היו מהרהרים בתשובה שהרי מתחילה היתה שכינה שרוי' עם כל או"א מישראל, ולאחר שחטאו ציוה ד' לבנות את המשכן וירידת האש היתה לאות שנמחל להם אותו עוון ועמדו אז בהכנעה גדולה ובבושה עצומה עד שזכו לעמוד לפני ד' ממש, וכמ"ש באוה"ח הקדוש שזהו כונת המדרש "אותו יצר הרע תעבירו מלבבכם", שכמו שעתה מלו את ערלת לבבם ע"י הכנעת הלב בהרהורי תשובה עמוקים כן יזכו לעמוד תמיד מתוך לב טהור ואז יזכו שבכל עת יבא אליהם כבוד ה'.

ובאותה שעה שירדה האש מן השמים כתוב "וירא כל העם וירונו ויפלו על פניהם", ותרגומו של וירונו "ושבחו"

השי"ת פעם אחת בשבוע בחודש בשנה ואח"כ סיים אפילו פעם אחת בחיים.

ולאחר שהטעמנו השי"ת בליל הסדר מתיקות האור של לישוב אתכא דרחמנא, נתן לנו ימי הספירה בהם מבקשים על טהרה וקדושה שרק עי"ז אפשר לזכות לעמוד לפני ד'.

ואנו עומדים בשבוע של ספירת מידת הגבורה ומבקשים "קבל רינת עמך שגבנו טהרנו נורא", שיקבל רינה של קרוצי חומר שהוא בבחי' "היטיבו נגן בתרועה שהיא רינה היוצא מתוך לב נשבר, המבקשים שישבר ויקרע את כח השטן המתגבר עלינו בכל יום מחדש וישגב ויטהר אותנו מכל טומאה, והנה נחת רוח כזאת אין להשי"ת משום מלאך ומשום שרף וכמו שאמר הרה"ק מקוברין זי"ע בשם צדיק אחר, "מלאך"יל מלאך"יל אקונץ אז דו ביזט א מלאך כאשר אתה יושב במרום שאין אתה צריך לא לאכול ולא לשתות ולהוליד בנים ולפרנסם, רד נא על הארץ ותצטרך גם אתה לאכול ולשתות ולהוליד בנים ונראה אם גם אז תהי' ג"כ מלאך, כי אז יהי' ביכולתך להתפאר שאתה מלאך אבל לא כן עתה".

ובימי הספירה אומרים קפיטל (תהילים ס"ז) "למנצח בנגינות" (שם ז) "יברכנו אלוקים אלקינו וגו'", ואמר הרה"ק מקוברין זי"ע שכל בקשתינו שיברכנו השי"ת שיהי' נקרא אלוקינו זה כל תקותינו וישועתנו, "ויראו אותו כל אפסי ארץ" אף אלו שהמה בקצה התחתון שבארציות גם הם ירגישו יראת ד', ותיבות אלו הם כנגד סוף ימי הספירה אבל מזה נבין מה הן תכלית ימי הספירה שע"י שנטהר ונתקדש בקדושה של מעלה נשיג שד' הוא אלוקינו.

יש לבכות את השריפה אשר שרף ד' תולדותיהן של צדיקים הן מעשים טובים ולהוריד דמעות על מה שהחסרנו בעבודת השי"ת, כי "מפני חטאינו גלינו מארצינו ונתרחקנו מעל אדמתינו ואין אנחנו יכולים לעלות ולראות ולהשתחוות" לפני ד', ואולי מתוך הורדת דמעות אלו נזכה לכפרה ונשוב לעמוד לפני ד'.

והרה"ק רבי משה מקוברין זי"ע אמר בדרך צחות ברמז הפסוק (משלי כ"א ל') "אין חכמה ואין תבונה ואין עצה לנגד ד'", "אין" בלשון אידיש הוא "אחת" שיש רק חכמה אחת ועצה ותבונה אחת לפנות בכל דבר "נגד ד'", לשפוך כמים לבו נוכח פניו ית"ש זוהי התבונה האמיתית היחידה שכדאי שיסגל אותה כל אדם מישראל לעצמו.

ואכן כל תלמידיו מגדול ועד קטן היו דרך עבודתם בהתלהבות כרשפי אש שלהבת בשפיכת לב לפני ד', ופ"א בהיות הרה"ק בעל תולדות אדם מאוסטרובא זצוק"ל בבית מדרשו של הרה"ק ר"מ מקוברין אחר התפילה, ונשאלו כמה אנשים יחידים שהתפללו עדיין ביחידות בהתלהבות גדולה ושאל התולדות אדם אודותם כי חשב שרבנים או דיינים הם, ויאמרו אליו שזה חייט וזה נגר וזה צבעי, ויגבה בכתפיו ויאמר בריא וחזק יהי' הצדיק הקדוש הזה אשר בכוחו אילני סרק נותנים פרי ומכניס חיות באילנות שוממין.

ואמר הרה"ק מקוברין זי"ע אצל אליהו נאמר (מלכים א' י"ח ט"ו) "חי ד' צב-אות אשר עמדתי לפניו", דרגא זו שאדם יהי' בבחי' עומד לפני ד' הלוואי ויזכינו בה

בינו ובין קונו, ועוד חלק מהסט"א נכנע וככה נעשה לא פעם ולא פעמיים עד אשר יעזרנו השי"ת להטהר ולהתקדש כראוי.

והרה"ק מקוברין זי"ע דיבר פ"א דברים כדרכונות ותיאר את הגיהנום על כל חדריו וכששמעו דבריו הק' נשבר רוחם בקרבם, וכשראה גודל שברונם שב ואמר להם כתוב (תהילים ק"ד ג) "השם עבים רכובו" מכל העביות שלכם עושה הקב"ה מרכבה.

ובהפטרת הפרשה למדים אנו כיצד זכה דוד המלך ע"ה להבטחת השי"ת שיזכו בנו לבנות את בית המקדש, וגם שם הי' מלווה בצער גדול כעין פטירת נדב ואביהו בחי' "בקרובי אקדש" כאשר פרץ ד' בעוזה, ולאחר הפחד והיראה נתגלה טוב ד' במי שזוכה לעמוד לפניו כראוי (שמואל ב' ו' י"א) "ויברך ד' את בית עובד אדום", ואח"כ שמח דוד המלך והי' מרקד ומכרכר בכל עוז וביזה עצמו לפני ארון ד' בשמחה גדולה ומתוך כך זכה להבטחת הנביא שבנו שלמה יבנה את בית המקדש לפני ד'.

והוא לימוד לכאו"א שכאשר מבקשים לבנות את מקדשו הפרטי, שצריך להתבנות בלימוד התורה ולעסוק בתורה מתוך חדוותא דשמעתא ולא להתבייש מלשאול שוב ושוב ולא לחוש לבזיונו, ועי"ז זוכה שיחקקו דברי תורה בלבבו ויבנה בית מקדשו לפני ד'.

ויהי רצון שנזכה לעבוד את השי"ת בקדושה וטהרה, והשי"ת ירחם על עמו לגאול אותנו אחרית כראשית במהרה בימינו אמן.

ובפרשתן קורין "אך בור ומקוה מים יהי טהור" ומי שרוצה לעמוד לפני ד' עליו להקפיד להיות תמיד בטהרה שזהו עיקר גדול לקרבת אלוקים, וכ"ק אאזמו"ר זי"ע זעק בקול גדול "והתקדשתם" קדשו עצמכם בכל האפשריות ואז השי"ת מבטיח "והייתם קדושים", אדם מקדש עצמו מעט מלמטה מקדשים אותו הרבה מלמעלה כל קבלה טובה בשמירת עינים וכדו' מועילה מאוד בימים אלו.

ומכיון שאנו קרוצי חומר אסור לנו להתפעל משום נפילה אלא להתחזק שוב ושוב, ופ"א דיבר הרה"ק ר"מ מקוברין זי"ע בענין התחזקות ושאל מאחד שנתגדל בכפר האם רכבת פעם על סוס, וענה לו הן לא אחת ולא שתיים, שאל אותו האם נזדמן לך פ"א שנפלת מן הסוס ויען לו אשר כמה פעמים נפל, שאל אותו ומה עשית ענה לו קפצתי עליו בחפזון ורכבתי עליו שוב, ויען הרה"ק ויאמר כן צריך צריך האדם להיות בעבודתו כאיש רוכב על הסוס שירכב על היצר הרע שלו ואף אם מפילו יקום תיכף וירכב עליו מחדש.

והרה"ק מצאנו זי"ע אמר פעם אחת עה"פ "אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה", שאש קודש צריכה לבעור תמיד על לב האדם שבו האדם זוכה את יצרו, ולא תכבה אפילו אם נכשל בעבירות חמורות שבחמורות ישוב תיכף בתשובה ולא יכבה נרו ואשו ח"ו.

וכל פעם שיהודי עומד בשעת הספירה ומתחנן על נפשו "קבל רנת עמך שגבנו טהרנו נורא" נקרע עוד מסך המבדיל

